

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANY NR 1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OGRODZIENIEC

MIASTO I GMINA OGRODZIENIEC

STYCZEŃ, 2021 r.

PRACOWNIA URBANISTYCZNO - ARCHITEKTONICZNA JAN KNURA
UL. KORFANTEGO 11/3, 44-200 RYBNIK, TEL. KOM. 698 013 587, NIP: 639-18-45-726

1. WSTĘP.....	4
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	4
1.2. METODYKA.....	6
2. PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OGRODZIENIEC – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA	6
2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU	6
2.2. PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM.....	8
3. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY	9
ŚRODOWISKA	9
3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU	9
3.2. ZŁOŻA KOPALIN	11
3.3. WARUNKI WODNE	12
3.4. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE.....	14
3.5. GLEBY	15
3.6. KLIMAT AKUSTYCZNY, ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA ATMOSFER YCZNEGO.....	17
3.7. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	18
3.8. ZAGROŻENIE POWODZIOWE.....	18
3.9. FLORA.....	19
3.10. FAUNA	20
3.11. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ	21
4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU	26
REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”	26
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ	27
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	30
6.1. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000	30
6.2. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	37
6.2.1. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ.....	37

6.2.2. WPLYW NA KLIMAT.....	38
6.2.3. WPLYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ	38
6.2.4. WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	40
6.2.5. WPLYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	45
6.2.6. WPLYW USTALEŃ STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA KLIMAT AKUSTYCZNY	46
6.2.7. WPLYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	48
6.2.8. WPLYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	48
6.2.9. RYZYKO POWSTAWANIA POWAŻNYCH AWARII	51
6.2.10. WPLYW NA ZDROWIE LUDZI.....	52
6.2.11. REALIZACJA INWESTYCYJNI ZWIĄZANEJ Z LOKALIZACJĄ OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW ...	53
6.2.12. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	55
6.3. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE.....	55
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY.....	59
UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	59
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	59
9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	60
10. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU	61
11. STRESZCZENIE	61
12. LITERATURA	64

1. WSTĘP

1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec.

Obowiązek sporządzenia niniejszej dokumentacji wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 247), na podstawie których organ administracji publicznej opracowujący zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ma obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym prognoza powinna m.in.:

- ✓ zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- ✓ zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- ✓ określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz negatywne i pozytywne,

- ✓ przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Inicjatywą do podjęcia działań w zakresie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego był wniosek Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

Procedurę sporządzenia zmiany Studium rozpoczęto w dniu 25 czerwca 2019 r. na podstawie uchwały nr XI/95/2019 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec.

Zmiana Studium wynika z potrzeby poszerzenia obszarów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy rekreacji indywidualnej oraz wyprowadzenia nowych trenów pod usługi i przemysł.

Zmiana Studium ma na celu dostosowanie struktury przestrzennej gminy pod kątem funkcjonalności do obecnych uwarunkowań oraz racjonalnego jej przekształcenia, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju oraz podniesienia atrakcyjności gminy dla lokalizacji nowych inwestycji.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko zawiera wszystkie informacje wskazane w uzgodnieniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ustalającego zakres i stopień jej szczegółowości.

W związku z uwzględnieniem postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego miejsko – wiejskiej gminy Ogrodzieniec.

1.2. METODYKA

Pierwszym elementem sporządzania prognozy jest analiza obszaru badań: zarówno ustalenie zasięgu przestrzennego prognozy jak i analiza obszaru objętego opracowaniem. Szczególnie istotne jest przyjęcie odpowiedniego pola analizy tak, aby gwarantowało możliwość analizy, oceny powiązań i zależności z otoczeniem.

W prognozie uwzględniono wpływ działalności inwestycyjnej i sposobów gospodarowania na obszary otaczające jak również wpływ terenów sąsiednich na środowisko przyrodnicze i jego zmiany w obszarze objętym projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec.

Syntetycznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano w oparciu o prognozowane skutki dla poszczególnych komponentów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych. Wskazano również główne kierunki presji antropogenicznej i powiązania przyrodnicze z otoczeniem.

2. PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OGRODZIENIEC – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA

2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU

Gmina Ogrodzieniec jest to gmina miejsko - wiejska położona w województwie śląskim, w powiecie zawierciańskim. Siedzibą gminy jest Ogrodzieniec. Gmina Ogrodzieniec od zachodu sąsiaduje z gminą Łazy, od północnego - zachodu z miastem Zawiercie, od północy z Gminą Kroczyce, od wschodu z Gminą Pilica, od południa z Gminą Klucze, która należy do powiatu olkuskiego w województwie Małopolskim.

Gmina położona jest w niedalekiej odległości od trzech głównych aglomeracji Polski południowej: od Krakowa - 60 km, Katowic - 55 km i Częstochowy - 50 km. Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie: droga nr 790 relacji Dąbrowa Górnicza – Pilica i droga nr 791 relacji Zawiercie – Olkusz, które krzyżują się w mieście Ogrodzieniec.

Gminę zamieszkuje 9.122 osoby (stan na połowę czerwca 2020) z czego 4236 osób mieszka w samym Ogrodzieńcu, natomiast pozostałe osoby w dziesięciu sołectwach gminy.

Powierzchnia gminy wynosi ogółem 86 km², z czego blisko połowę zajmują lasy. Spory obszar gminy znajduje się w granicach Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, a jednocześnie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Gmina charakteryzuje się typowym wyżynnym krajobrazem z lasami, polami oraz licznymi ostańcami skalnymi. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Zamkowa, zwana również Górą Janowskiego, wznosząca się na 515,5 m. nad poziom morza.

Ryc. nr 1 Położenie gminy na tle woj. śląskiego
źródło: <http://pl.wikipedia.org>

2.2. PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec dla obszarów objętych zmianą, zaprojektowano następującego przeznaczenie terenów:

MWU – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług

MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług

MNR – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej

ML – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej

U – tereny usługowe

US – tereny usług sportu i rekreacji

UT – tereny usług turystyki

PU – tereny produkcyjno - usługowe

IF – tereny produkcji energii ze źródeł odnawialnych

RU – tereny obsługi produkcji rolnej i leśnej

PG – tereny powierzchniowej eksploatacji surowców

ZC – tereny cmentarzy

ZP – tereny zieleni urządzonej

IT – tereny infrastruktury technicznej

O – tereny zrekultywowanego składowiska odpadów

KS - tereny komunikacji kolejowej

R – tereny rolne

Z – tereny zieleni

ZL – tereny leśne

WS – tereny wód powierzchniowych

- Tereny komunikacji publicznej (drogi klasy głównej, zbiorczej, lokalnej, dojazdowej, projektowana obwodnica)

Zmiana Studium wynika z potrzeby poszerzenia obszarów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy rekreacji indywidualnej, wprowadzenia nowych terenów

pod usługi i przemysł. Ponadto zapisy zmiany studium określające warunki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy są skorygowane w zakresie wskaźników i parametrów urbanistyczno - architektonicznych, dając wytyczne do planów miejscowych.

Analiza zagospodarowania i wyznaczenia kierunków nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

3. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU

Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego (Warszawa 1998 r.) gmina Ogrodzieniec położona jest w mezoregionie Wyżyna Częstochowska 341.31 przynależnej do makroregionu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej oraz mezoregionie Garb Tarnogórski 341.12 przynależnym do makroregionu Wyżyny Śląskiej. Wyżyna Częstochowska rozciąga się na wschód od miasta Ogrodzieniec i drogi wojewódzkiej nr 791, Garb Tarnogórski zajmuje zachodnie fragmenty gminy.

Pod względem geologicznym teren gminy należy do wschodniego skłonu monokliny śląsko-krakowskiej. Najstarszymi osadami są osady ordowiku i syluru i leżą one najczęściej bezpośrednio w podłożu osadów mezozoicznych. Są to gruboziarniste piaskowce skaleniowokwarcowe, mułowce i twarde, laminowane iłowce barwy czarnej.

W dewonie i karbonie dominowały utwory węglanowe, wykształcone w postaci wapieni i dolomitów zawierających brachiopody i ramienionogi oraz korale. Miąższość osadów dewonu środkowego wynosi ok. 500m.

Podłoże jury stanowią utwory triasowe wykształcone w postaci piasków piaskowca, mułowców triasu dolnego, będących terrygenicznymi osadami lądowymi, które nie tworzą ciągłej pokrywy oraz w postaci margli z laminami iłów i piasków, dolomitów retu.

Trias górny reprezentują ily iłowce i mułowce wiśniowo-zielone z wkładkami zlepieńców kwarcowych. Osady tego wieku leżą często na różnych ogniwach paleozoiku. Trias środkowy reprezentują osady wapienia muszlowego środkowego (dolomity i wapienie dolomityczne, dolomity krystaliczne, diploporowe). Stwierdzono ich występowanie w rejonie Ogrodzieńca i Rodaków. Na osadach triasu zalegają najlepiej wykształcone utwory jury, reprezentowane przez osady: ilasto-piaszczyste jury dolnej (lias), ciemnoszare prawie czarne ily jury środkowej (dogger) odsłaniające się w rejonie Ogrodzieńca na wschód i północny – zachód od miasta. Posiadają one cienkie wkładki zwięzłego, szarego i szarobeżowego piaskowca, zapiaszczonego łupku lub piaskowca ilastego oraz smugi źle obtoczonego kwarcowego żwirku.

Osady jury górnej (oksford) reprezentują wapienie i margle, mogące dochodzić do kilkuset metrów miąższości. Odsłaniają się one na powierzchni na wschód od miasta oraz w północnej części gminy w postaci wapieni ławicowych, gąbkowo-tuberolitowych zawodziańskich, na północy w okolicy Kielkowiec, Giebla w postaci wapieni pylastych pileckich dolnych, w okolicy Mokrus, Giebla i Podzamcza w postaci wapieni płytowych wolbromskich. Na południu i na Podzamczu osady jury górnej reprezentowane są przez wapienie skaliste główne, które budują ostańce skalne w okolicach Podzamcza, Żelazka, Ryczowa, Śrubarni, a także Górę Janowską. Miejscami na wschodzie i północy miasta występują wapienie margliste, średnio i gruboławicowe.

Osady trzeciorzędowe nie odsłaniają się na omawianym obszarze. Stanowią wypełnienie jaskiń, kanałów, kieszeni oraz obniżen krasowych w wapieniach oksfordu. Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez piaski wodnolodowcowe, lokalnie z wkładkami lub smugami okruchów skał wapiennych i krzemionkowych występujące w obrębie miasta Ogrodzieniec oraz na wschód od Podzamcza, piasków

zwietrzelinowych z okruchami skał podłoża odsłaniających się na północnym – wschodzie miasta oraz w Rejonie Podzamcza.

Czwartorzędowe utwory w postaci glin zwietrzelinowych występują w okolicy Giebla.

W obniżeniu dolinnym na zachodzie miasta występują utwory holoceniskie w postaci piasków rzecznych z wkładkami iłów. Na południu obszaru wiejskiego oraz zachodzie miasta wykształciły się piaski eoliczne.

3.2. ZŁOŻA KOPALIN

W gminie Ogrodzieniec występują złoża kopalin zestawione w poniższej tabeli, sporządzonej wg „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce, stan na 31.12.2019 r.”, Państwowy Instytut Geologiczny.

Złoża					
		Nazwa złoża	Kopalina główna	Opis położenia	Gmina
1	PC 2710	Ogrodzieniec	PIASKI KWARCOWE D/P CEGLY WAP- PIASKOWEJ	Ogrodzieniec	Ogrodzieniec
2	KN 4444		KRUSZYWA NATURALNE		
3	IB 7262	Ogrodzieniec H	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	Ogrodzieniec ul. Kościuszki	Ogrodzieniec
4	IB 2040	Ogrodzieniec I i II	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ		Ogrodzieniec
5	RC 1068	Rodaki – Rokitno Szlacheckie	RUDY CYNKU I OŁOWIU	RokitnoSz., Młynek, Mitęga	Ogrodzieniec, Łazy
6	WC 1836	Wiek II	WAPIENIE I MARGLE PRZEM. CEMENTOWEGO	Bzów, Podzamcze, Ogrodzieniec	Ogrodzieniec, Zawiercie

7	IC 2619	Wiek II	SUROWCE ILASTE D/P CEMENTU	Fugasówka, Bzów	Ogrodzieniec, Zawiercie
8	RC 17226	Zawiercie 3	RUDY CYNKU I OŁOWIU	Zawiercie, Łazy, Rokitno Szlacheckie, Markowizna, Józefów, Poręba	Ogrodzieniec, Zawiercie, Łazy, Poręba

*Tabela nr 1 zestawienie złóż kopalin występujących w Gminie
Ogrodzieniec źródło: <https://www.pgi.gov.pl>*

Na terenie gminy Ogrodzieniec występują dwa tereny górnicze. Nadzór nad prawidłowością eksploatacji kopalni ze złóż prowadzi Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach.

Tereny górnicze

	Nazwa złoża	Powierzchnia	Teren górniczy powierzchnia	Położenie
6623	Ogrodzieniec H	14 800,00 m ²	33 000m ²	Ogrodzieniec
8122	Ogrodzieniec II	40 140,00 m ²	40 140	Ogrodzieniec

*Tabela nr 2 tereny górnicze w Gminie Ogrodzieniec
źródło: <https://www.pgi.gov.pl>*

3.3. WARUNKI WODNE

3.3.1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Ogrodzieniec należy do zlewni pierwszego rzędu Wisły oraz do dwóch zlewni drugiego rzędu - Przemszy i Pilicy. Środkową, południową i zachodnią część gminy należy do zlewni Przemszy, część wschodnią i północno-wschodnią do Pilicy.

Do zlewni Przemszy należą: Czarna Przemsza i Potok Ogrodzieniecki wraz z dopływem Maślenicą oraz kilka bezimiennych cieków, które uchodzą do Potoku

Ogrodzenieckiego i Czarnej Przemszy lub kończą swój bieg na terenach bezodpływowych. Cieki występują na obrzeżach terenu, głównie w jego północno-zachodniej części.

Do zlewni Pilicy należy rzeka Krztynia (Więcka), której źródła znajdują się w Starych Kiełkowicach oraz jej dwa niewielkie dopływy bez nazw.

Do wód powierzchniowych należą stawy śródlęsne w rejonie Józefowa, do których wpływa Potok Ogrodzeniecki oraz zbiorniki w Krępie, zasilane wywierzykiem krasowym „Bełkotek”.

W południowo-zachodniej części gminy znajdują się źródła rzeki Centurii, która przepływa poza teren gminy.

Na terenach pogórnicznych w północnej i południowej części Ogrodzieńca w dawnych wyrobiskach znajdują się niewielkie zbiorniki wody stojącej.

Na całym terenie gminy występują suche doliny krasowe, w których woda pojawia się okresowo, po intensywnych opadach deszczu lub podczas roztopów. W zachodniej części obszaru występują tereny podmokłe w rejonie Markowizny i Józefowa.

3.3.2. Wody podziemne

Na terenie gminy Ogrodzieniec wody podziemne występują w czwartorzędowych, kredowych, jurajskich, triasowych i dewońskich piętrach wodonośnych. Ciągłe horyzonty wodonośne tworzą się w utworach triasowych i jurajskich. W dolinach i nieckach morfologicznych poziomy wody gruntowej zalegają na niewielkich głębokościach, od 0,5 do 2,0 m p.p.t.

Gmina Ogrodzieniec znajdują się w obrębie następujących głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP):

- Zbiornik Krzeszowice Pilica (GZWP nr 326), który ma charakter szczelinowo – krasowoporowy, obejmuje wychodnie jury górnej przykryte zróżnicowanym, głównie przepuszczalnym nakładem czwartorzędowym. Średni moduł zasobów dyspozycyjnych zbiornika wynosi 3,62 dm³/s/km². Wody zbiornika są mało odporne

na zanieczyszczenia, ze względu na szczelinowo - krasowy charakter, zmienny stopień przykrycia, słabe zdolności sorpcyjne zanieczyszczeń. W granicach gminy Ogrodzieniec znajduje się około 2 % powierzchni GZWP Nr 326 i obejmuje on swoim zasięgiem około 85% powierzchni gminy.

- Zbiornik „Lubliniec – Myszków” (GZWP nr 327) sięga północno zachodniego skraju gminy, w tym sołectwa Fugasówka-Markowizna. Jest to jeden z siedmiu zbiorników triasowych Monokliny Krakowsko-Śląskiej. Zbiornik budują węglanowe osady dolnego i środkowego triasu o strukturze szczelinowo-krasowej. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 312 tys. m³/d, moduł zasobowy 2,09 l/s/km² 6.

- Zbiornik triasowy Olkusz-Zawiercie (GZWP nr 454), położony jest w południowo wschodniej części Monokliny śląsko-krakowskiej. W granicach gminy zajmuje on niewielką zachodnią część. Wielkość zasobów dyspozycyjnych zbiornika wynosi 415 tys. m³/d, jednak z uwagi na trwałe zanieczyszczenie wód jonem siarczanowym i związkami lignosulfonowymi obniżono obliczone zasoby dyspozycyjne zbiornika do 266 tys.m³/d. Cały obszar zbiornika jest narażony na zanieczyszczenia wieloprzestrzenne z rejonu GOP, a w jego południowej części ze strony działalności przemysłowej, w szczególności górnictwa i przetwórstwa rud cynku i ołowiu.

Na terenie gminy znajduje się sześć ujęć wody. Dwa z nich zlokalizowane są w Ogrodzieńcu (studnia OPH 1 przy ulicy Kościuszki 1, studnia OPH 1 bis przy ulicy Kościuszki 73). Pozostałe studnie znajdują się w miejscowościach Mokrus, Kiełkowice, Podzamcze i Ryczów.

3.4. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE

Obszar gminy Ogrodzieniec należy do Częstochowsko – Kieleckiej dzielnicy klimatycznej. Średnia temperatura powietrza wynosi od 6 - 7° C. Średnia miesięczna temperatura stycznia waha się od -2° C do -4° C, średnia miesięczna temperatura lipca od 14° C do 16° C.

Do najcieplejszych miesięcy należy lipiec i sierpień. Zima trwa około 100 dni. Przeciętna suma opadów wynosi około 700mm. Najwyższe opady odnotowuje się w lipcu,

a najniższe w październiku. Około 61,1 % całkowitej sumy opadów przypada na lato. Znaczna liczba opadów na tym obszarze występuje w formie kurzawy, co jest związane z silnie rozwiniętą rzeźbą terenu, dużymi różnicami wzniesień oraz znaczną amplitudą temperatur. Przeważające wiatry to wiatry zachodnie z prędkością nieprzekraczająca 5m/s.

Średnia roczna wilgotność względna powietrza nie przekracza 78%, najwyższe wartości osiąga w styczniu, natomiast najniższe wiosną i latem.

Wartość średniego rocznego usłonecznienia rzeczywistego wynosi około 1 800 godz./rok. Średnie roczne zachmurzenie kształtuje się na poziomie około 70%.

3.5. GLEBY

Rejon gminy znajduje się w obszarze o mało korzystnych warunkach dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa. Na terenie gminy występują głównie gleby niskich klas bonitacyjnych. Dominują tu gleby lekkie, suche, często kamieniste. Największą powierzchnię gminy, zajmują gleby typu brunatne, brunatne właściwe, bielcowe.

Najżyźniejsze gleby na terenie gminy należą do następujących kompleksów rolniczej przydatności: pszennego dobrego, żytniego dobrego i bardzo dobrego (klasy IIIa i IIIb oraz IVa i IVb). Ich większe kompleksy występują w północnej i północno-wschodniej części gminy w miejscowościach Giebło, Kolonia Giebło, Mokrus, Kiełkowiec, Ryczów, Żelazko oraz w mieście Ogrodzieniec.

Na podłożu piaszczystym wykształciły się słabe gleby. Należą głównie do typów gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, bielcowych i pseudobielcowych. Ich wartość rolnicza jest dość słaba, należą do kompleksów żytnich słabych i najslabszych (żytnio-łubinowego), a także zbożowo – pastewnych słabych i mocnych (V lub VI klasa). Występują one prawie w całej gminie.

Na terenie miasta Ogrodzieniec oraz w miejscowości Fugusówka wykształciły się gleby organiczne: mułowo-torfowe i torfowo-mułowe (E), torfowe i murszowo-torfowe (T), mające charakter torfowisk niskich. Wykorzystywane są rolniczo, jako trwałe użytki zielone: średnie i słabe. Lokalnie tworzą tereny bagnisk śródleśnych, podlegających ochronie.

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu, - skażenie radioaktywne.

Za szczególnie niebezpieczne dla zdrowia substancje znajdujące się w roślinach uważa się metale ciężkie, takie jak ołów, kadm, chrom, nikiel, rtęć i arsen. Wśród nich znajdują się także mikroelementy: cynk i miedź, które w bardzo małych ilościach są niezbędne do prawidłowego przebiegu procesów życiowych, jeśli natomiast występują w nadmiarze stają się toksyczne dla roślin a pośrednio dla ludzi żywiących się nimi. Problem związany z metalami ciężkimi polega nie tylko na ich wyjątkowej toksyczności, ale także na zdolności do kumulowania się, czyli gromadzenia w organizmie człowieka.

Metale ciężkie stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych. Wraz ze spalinami, ściekami czy pyłami przemysłowymi dostają się do gleby, skąd pobierane są przez rośliny i włączane do łańcucha pokarmowego. Rośliny mogą ulegać skażeniu nie tylko przez glebę, ale także przez części nadziemne, łatwo zatrzymujące na swojej powierzchni metale pochodzące z zanieczyszczonego powietrza.

Najbliższy punkt objęty monitoringiem gleb ornych prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska jest zlokalizowany w Kromłowie Gmina Zawiercie. Wartości wybranych parametrów określone w 2015 r. dla punktu znajdującego się w powiecie zawierciańskim przedstawiono w poniżej tabeli:

	Nr punktu poboru	345
	miejsowość	Kromolów
	pH w H₂O	7,3
	pH w KCl	7,1
	Zasolenie mg KCl/100g	16,32
	Siarka ogólna	0,019
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne	13WWA [µg/m³]	727,0
Zawartość makroelementów [%]	Fosfor	0,04
	Wapń	0,28

	Magnez	0,05
	Potas	0,07
	Sód	0,002
	Siarka	0,019
	Glin	0,44
	Żelazo	0,65
Zawartość pierwiastków śladowych	Mn	317
	Cd	1,21
	Cu	7,4
	Cr	7,9
	Ni	11,9
	Pb	49,4
	Zn	142,0
	Co	4,18
	V	11,1
	Li	2,8
	Be	0,41
	Be	23,7
	Sr	4,0
	La	6,5
	Hg	0,08
	As	2,9

Tabela nr 3 Parametry charakteryzujące glebę na terenie powiatu zawierciańskiego. Źródło: Monitoring gleb ornych, GIOŚ

W żadnej z poniższych kategorii nie zanotowano przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2001 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U.2002 r., poz. 1359).

3.6. KLIMAT AKUSTYCZNY, ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W gminie głównym źródłem hałasu jest sieć komunikacyjna, w tym droga wojewódzka nr 790 oraz 791.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń emisji zorganizowanej, niezorganizowanej i wtórnej na terenie Ogrodzieńca są źródła:

- komunalne,
- liniowe (ciągi komunikacyjne),
- energetycznego spalania, w szczególności w lokalnych instalacjach o małej mocy wyposażonych w kotły opalane węglem,
- przemysłowe, nie posiadające skutecznych urządzeń ochrony powietrza – nie spełniających wymagań BAT.

Głównym składnikiem emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń gazowych w gminie jest dwutlenek węgla, który jest głównym produktem reakcji spalania paliw kopalnych w celach energetycznych i technologicznych. Nie stanowi on zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, jednak ma znaczący wpływ na zmiany klimatyczne – ocieplenie globalne, które to zjawisko jest problemem ogólnoswiatowym.

Związki takie jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia.

3.7. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

W granicach gminy promieniowanie niejonizujące występuje w ograniczonym zakresie. Źródłem jego są sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz nadajniki sieci GSM.

Natężenie tego promieniowania nie powoduje istotnego zagrożenia dla środowiska i ludzi.

Nie rejestruje się promieniowania jonizującego.

3.8. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Ogrodzieniec w zasadzie nie występuje, ze względu na brak większych cieków wodnych. Mogą jedynie wystąpić lokalne podtopienia budynków na skutek długotrwałych i intensywnych opadów deszczu.

Ochronie przed powodzią służy nie tylko identyfikacja i ujęcie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miast i gmin terenów zagrożonych występowaniem powodzi. Ochrona powinna także wykorzystywać metody techniczne i nietechniczne tj. zalesianie wododziałów, odtwarzanie naturalnej retencji na terenach dolin rzecznych i w lasach, przywracanie retencji glebowo-gruntowej, spowolnianie odpływu wód przez renaturyzację cieków, zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych i sterowanie systemem melioracji szczegółowej itp.

3.9. FLORA

Na terenie gminy Ogrodzieniec głównym elementem roślinności jest roślinność leśna, którą tworzą bory sosnowe, zespoły buczyny górskiej-sudeckiej oraz buczyny niżowej, w mniejszym stopniu łągi olszowe i łągi jesionowo-olszowe. Oprócz zbiorowisk leśnych możemy spotkać tu zarośla tarninowo-głogowe *Pruno-Crataeggetum*. Jest to najszerszej rozpowszechniony zespół roślinności krzewiastej na omawianym obszarze. Zbiorowiska te powierzchniowo nie tworzą większych płatów, lecz są często usytuowane na skraju lasów, na miedzach śródpolnych, rzadziej pośród łąk kośnych, niekiedy towarzyszą murawom nawapiennym. W runie przeważają rośliny siedlisk ciepłolubnych.

Na terenie gminy występują zespoły roślinności wodnej, szuwarowej, torfowiskowej, łąkowej i murawowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje tu zespół *Cochlearietum polonica*.

Zespół ten należy do syntaksonów endemicznych.

Na południowych zboczach wapiennych wzgórz jurajskich i ostańcach rozwinęły się wapienio i ciepłolubne murawy naskalne i kserotermiczne. Występuje tutaj szereg gatunków rzadkich w polskiej florie np. dąbrówka owłosiona, marzanka pagórkowa, ożanka pierzastosieczna. Odlesione stoki wielu wzgórz porastają również murawy m.in. z kłosownicą pierzastą. Na wydmach i piaskach w dolinach występują murawy piaskowe.

Na terenie gminy zespoły szuwarowe z klasy Phragmitetea reprezentowane są przez kilka syntaksonów. Najszerzej rozpowszechnionym z nich są szuwały – trzciny i mozgawy, stanowiący dobrą ostoję dla ptactwa błotnego.

Niskoturzczykowe, bogate w mszaki, torfowiska rozwijają się m.in. w Józefowie. Występujące na terenie gminy łąki reprezentują 3 rzędy: Molinietalia, Arrhenatheretalia i Trifolio-Plantaginetalia maioris.

W grupie zbiorowisk porębowych i okrajkowych z klasy Epilobietea najpospolitszym jest syntakson – Calamagrostietum epigei oraz z klasy Artemisietea – nitrofilne ugrupowania, tworzące najczęściej okrajki dla lasów lub łąk, mające z reguły ekotonowy charakter wśród nich: Urtico-Aegopodietum, Eupatorietum cannabini i zbiorowisko z Solidago serrotina.

W uprawach polowych dominują dwa zespoły Vicietum tetraspermae i LamioVeronicetum politae.

3.10. FAUNA

Gatunkiem typowym dla obszaru gminy Ogrodzieniec są gatunki, dla których naturalnymi miejscami lęgowymi są pólki i wykroty skalne. Spotykamy tutaj białorzycę, kopcuszkę, pustułę, kawkę, jerzyka. Większość tych ptaków zasiedla siedziby ludzkie. Tereny otwarte zasiedlają m.in. pokrzewka jarzębata, skowronek polny, srokosz, dudek.

Na obszarach rolniczych spotkamy kuropatkę, przepiórkę, świergotka łąkowego, pliszkę żółtą i siwą. Ptaki leśne tutaj to dzięcioły: duży, średni, mały, czarny, zielonosiwy, zielony oraz krętogłów. Często spotykane są gołębie – grzywacz, synogarlica, turecka, turkawka, siniak.

Pozostałe spotykane na terenie gminy ptaki to: sikory (bogotka, czubatka, modra, sosnowka), muchołówki (białoszyja, mała, żałobna i szara), pełzacze (leśny i ogrodowy), kowaliki, pleszki, białozytki, kosy, strzyżyki, dzwońce, czyże, makolągwy, gile.

Na stawach i rzekach zimorodki, kokoszki wodne, łyski, łabędzie nieme, różne gatunki kaczek, siewkowate.

Ptaki drapieżne reprezentowane są przez: jastrzębia gołębiarza, krogulca, myszołowa, pustułkę, kobuza. Można tu spotkać również bardzo nielicznego trzmielojada.

Z sów licznie występuje puszczyk i sowa uszata. Obserwuje się również pójdkę oraz płomykówkę, związaną z obszarami otwartymi, terenami rolniczymi.

Poza tym spotykamy tu kruki i orzechówki.

Na terenie gminy licznie występują owady takie jak (błonkówki, muchówki, pajęczaki, pluskwiaki, chrząszcze i inne). Z roślinnością kserotermiczną są związane motyle np.: paź królowej, wszystkie rusałki: kratnik, ceik, pokrzywnik, osetnik, admirał, pawik, zawisaki, kraśnik sześcioplamek.

Świat płazów i gadów reprezentowany jest przez rzekotkę drzewną, różne gatunki żab i ropuch, padalca, jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną, zaskrońca. Osobliwością jest bogata pod względem jakościowym i ilościowym fauna nietoperzy, wśród których jest wiele gatunków rzadkich: nocek orzęsiony, nocek Natterera, nocek łydkowłosy, nocek Bechsteina, podkowiec mały, podkowiec duży.

Liczną grupę stanowią pozostałe ssaki, wśród nich jeleniowate reprezentowane przez sarny, jelenie, dużą populację stanowią dziki. Ponadto obserwować tutaj można znaczną liczbę innych przedstawicieli gromady, wśród nich gryzoni, owadożernych, łasicowatych, drapieżnych.

3.11. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

PARK KRAJOBRAZOWY ORLICH GNIAZD

Granice Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd rozciągają się od przelomu Warty koło Mstowa do doliny Białej Przemszy. Zachodni kraniec PKOG stanowi tzw. kuesta jurajska – próg strukturalny. Od wschodu mniej wyraźnie widoczna jest granica z Niecką Nidziańską.

Park na terenie woj. śląskiego obejmuje obszar o pow. 479,65 km² i położony jest w gminach Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Janów, Kroczyce, Łazy, Mstów, Niegowa, Ogrodzieniec, Olsztyn, Pilica, Poczesna, Włodowice, Zawiercie, Żarki, Żarnowiec. Na terenie województwa małopolskiego Park obejmuje obszar o powierzchni 12.842,2 ha, położony jest w części gmin: Klucze, Olkusz, Trzyciąż i Wolbrom.

Teren parku w gminie Ogrodzieniec nie obejmuje miasta Ogrodzieniec i terenów zainwestowanych przemysłem leżących pomiędzy Fugasówką i Markowizną a Ogrodzieńcem. Obszar Parku jest mocno zróżnicowany krajobrazowo i przyrodniczo. Budowa geologiczna to przede wszystkim twory jurajskie. Do charakterystycznych obiektów przyrody nieożywionej, będących równocześnie atrakcjami turystycznymi, należą wapienne ostańce, doliny krasowe oraz jaskinie, których na terenie województwa śląskiego naliczono dotychczas ponad pół tysiąca.

W urozmaiconym krajobrazie znajduje się szereg różnorodnych zbiorowisk roślinnych, natomiast wśród zwierząt charakterystycznymi gatunkami są nietoperze znajdujące schronienie w jaskiniach, oraz rzadkie, ciepłolubne bezkręgowce.

Na obszarze parku leży jedna z największych w Europie warowni, zamek Ogrodzieniec w Podzamczu.

OBSZAR NATURA 2000

OSTOJA ŚRODKOWOJURAJSKA PLH 240009

Obszar ostoi zajmuje 5767,5500 ha i położony jest na terenie gminy Łazy, Wolbrom, Ogrodzieniec, Klucze. Teren ten znajduje się na południe i południowy wschód od Ogrodzieńca, położony jest w środkowej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

W obrębie ostoi znajduje się kilka charakterystycznych obiektów przyrodniczych m.in. rezerwaty Góra Chełm, Ruskie Góry oraz Smoleń. W skład ostoi wchodzi łągodne wzniesienia zbudowane ze skał jurajskich, poprzecinane dolinami pochodzenia erozyjno-denudacyjnego. Na grzbietach wzniesień znajdują się liczne ostańce wapienne, w większości otoczone lasami liściastymi. Są to głównie buczyny: sudecka, storczykowa

i kwaśna buczyna niżowa oraz jaworzyna górska. Na terenach wylesionych ostańcom wapiennym towarzyszą bogate florystycznie murawy kserotermiczne. W skrasowiałych skałach wapiennych częste są jaskinie z bogatą szatą naciekową, w których zimują nietoperze. Sieć rzeczna jest słabo wykształcona. W strefie kontaktowej utworów jurajskich i czwartorzędowych osadów piaszczystych wypływają nieliczne źródła. W jednym z nich usytuowane jest zastępcze stanowisko endemicznej rośliny - warzuchy polskiej. Łącznie stwierdzono tu występowanie 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywających ok. 40% powierzchni obszaru. Ostoja jest miejscem zimowania licznych gatunków nietoperzy oraz miejscem występowania rzadkich gatunków zwierząt i roślin, w tym 10 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Teren ten posiada w chwili obecnej projekt planu ochrony.

BUCZYNY W SZYPOWICACH I LAS NIWSKI PLH240034

Obszar ostoi zajmuje 256,0900 ha i położony jest na terenie gminy Ogrodzieniec oraz Pilica. Obszary chronione ciągną się na paśmie wapiennych wzgórz, od wsi Mokrus po Pradłę. Ochroną objęto trzy kompleksy leśne w 85 procentach porośnięte przez drzewa liściaste. Największym bogactwem są dwa zbiorowiska leśne, czyli ciepłolubna buczyna storczykowa oraz żyzna buczyna górska. Buczyna storczykowa zajmuje grzbiety pagórków oraz ich stoki południowe i zachodnie, żyzna buczyna górska preferująca stoki północne i wschodnie.

Spośród roślin naczyniowych, które można spotkać na tym terenie, najcenniejsze przyrodniczo są różne gatunki storczyków. Między innymi w dużych ilościach rośnie tutaj obuwik pospolity wpisany do „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin” jako gatunek narażony na wyginięcie.

Teren ten nie posiada planu ochrony.

POMNIKI PRZYRODY - ZESPÓŁ ŹRÓDEŁ RZĘKI CENTURII

Zespół Źródeł Rzeki Centurii to skupienie tworów przyrody nieożywionej, zlokalizowany jest na powierzchni 1,23 ha w gminie Ogrodzieniec. Źródła znajdują się w lesie w pobliżu ulicy Centuria. Wyływ położony jest na wysokości około 345 m n.p.m., w strefie progu górn jurajskiego (kuesty), w dnie głębokiej na około 20 m dolinie, wciętej w płaską wierzchowinę porośniętą borem sosnowym. Woda źródłana w ilości 20-70 l/s wypływa z grubej warstwy piasków. Piaszczyste tereny, z których wypływa Centuria oraz wykształcony jej górny odcinek są efektem zasypania obniżeń u podnóża wapiennej kuesty w plejstocenie.

Cała nisza źródłiskowa jest płaska, otoczona wysokimi, stromymi, piaszczystymi zboczami. Woda ze źródeł odpływa meandrującą strugą przez podmokłe dno doliny w kierunku południowym. Centuria jest prawobrzeżnym dopływem Białej Przemszy (dorzecze Wisły).

Źródła Centurii stanowią unikatowy zespół zachowanych w stanie naturalnym wypływów wód podziemnych. Walorem tego obiektu są m.in. właściwości wód zasilających wypływy. Wody podziemne krążące w wapieniach górnej jury, posiadające typowe cechy wód obszarów wapiennych, w strefie kuesty zasilają poziom wodonośny piasków plejstoceńskich, gdzie ulegają dodatkowej filtracji i wypływają w źródłach Centurii.

Głęboko wcięta, podmokła dolina z zespołem źródeł Centurii stanowi doskonale siedlisko dla zróżnicowanej roślinności wodno-błotnej.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki

Łączna powierzchnia otuliny to 44,834.0000 ha. Położona jest w granicach gmin Bolesław, Zawiercie, Łazy, Dąbrowa Górnicza, Ogrodzieniec, Żarnowiec, Kroczyce, Sławków, Pilica.

OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN ZWIERZĄT I GRZYBÓW

Na terenie gminy ściśle chronionych jest 35 gatunków roślin naczyniowych, a 12 chronionych jest częściowo. W okolicach Podzamecza stwierdzono występowanie pięć gatunków roślin całkowicie chronionych (dziewięsił bezłodygowy, buławnik wielkokwiatowy, kruszczyk szerokolistny, goryczka orzęsiona, rojnik pospolity) oraz cztery częściowo chronione.

W okolicach Ryczowa 28 gatunków roślin jest całkowicie chronionych, a częściowo - 13. W rejonie Wielkiego Grochowca i Straszakowych Skał występuje 18 gatunków roślin naczyniowych prawnie chronionych. Natomiast na terenach podmokłych w rejonie Józefowa występują takie gatunki chronione, jak centuria pospolita, kruszczyk błotny, bobrek trójlistkowy, dziewięciornik błotny i mleczeń błotny.

OSTOJE PRZYRODY

Na terenie gminy Ogrodzieniec występują następujące ostoje przyrody:

- Szypowice oraz Las Giebło - ponadregionalne ostoje florystyczno-mykologiczne w których przedmiotem ochrony są rośliny naczyniowe;
- Ogrodzieniecko - Ryczowska - ponadregionalna ostoja florystyczno-mykologiczna w której przedmiotem ochrony są mszaki, rośliny naczyniowe oraz porosty;
- Lasy Zawierciańskie - regionalna ostoja faunistyczna, w której przedmiotem ochrony są motyle, ptaki i nietoperze.

Na tych terenach występują zagrożone wyginięciem gatunki grzybów, roślin, zwierząt oraz zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych, których użytkowanie i zagospodarowanie powinny w sposób szczególny uwzględniać potrzeby zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i zachowania różnorodności biologicznej.

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”

W przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium, dalsza polityka przestrzenna prowadzona będzie w oparciu o aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec oraz obecnie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zmiana Studium wynika z potrzeby poszerzenia obszarów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy rekreacji indywidualnej oraz wyprowadzenia nowych trendów pod usługi i przemysł. Ponadto zapisy zmiany studium określające warunki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy są skorygowane w zakresie wskaźników i parametrów urbanistyczno - architektonicznych, dając wytyczne do planów miejscowych.

Tereny przeznaczone pod zainwestowanie, wyznaczone w projekcie Studium wynikają z potrzeb inwestorów i właścicieli nieruchomości, brak nowych terenów pod zainwestowanie wyznaczonych w projekcie zmiany Studium spowoduje, że rozwój nowego zagospodarowania będzie ograniczał się jedynie do wolnych terenów przeznaczonych pod inwestycje.

Zmiana kierunków studium jest zgodna z wymogami ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

Uchwalenie projektu zmiany Studium jest istotne dla zachowania ładu przestrzennego, ponieważ dokument ten może nadać właściwy kierunek zmian w zagospodarowaniu określając im pewne ramy, dzięki którym przestrzeń kształtowana będzie w myśl ładu przestrzennego oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ

Gmina Ogrodzieniec znajduje się w zasięgu obszarów chronionych przyrodniczo i ciągów przyrodniczych o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym.

Korytarz ekologiczny Częstochowa -Wschód (GKPdC-4) łączy obszary Natura 2000: Ostoja Przedborska (PLH260004) i Dolina Krasnej (PLH260001). W granicach tego korytarza ekologicznego znajdują się następujące obszary Natura 2000 położone na terenie gminy Ogrodzieniec: Ostoja Środkowojurajska (PLH240009) oraz Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski (PLH240034).

Na terenie gminy wyróżnione zostały:

- Korytarz Ornitologiczny Lasy Lublinieckie – Jura Krakowsko – Częstochowska, typ: korytarz, ranga regionalna.
- Korytarz teriologiczny: D/JURA – N oraz K/LS-LO/LZ
- Korytarz teriologiczny stanowiący obszary węzłowe K/LS czyli Lasy Siewierskie

Ponadto na terenie gminy znajdują się dwa fragmenty newralgiczne dla ssaków kopytnych

- ID 82 dla korytarza D/JURA-N

- ID 50 dla korytarza K/LS-LO/LZ.

Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu stanowi analizę poszczególnych nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, objętych Zmianą nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Po przeprowadzeniu szeregu analiz wraz z projektantami, zrezygnowano z wprowadzenia do projektu niektórych terenów, stąd braki w numeracji terenów.

Projektowane kierunki rozwoju realizowane są na warunkach zrównoważonego rozwoju i nie powinny kolidować z celami wynikającymi z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody dla jakich został powołany Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, którymi są:

- zróżnicowana rzeźba terenu Wyżyny Częstochowskiej z elementami rzeźby krawędziowej i krasowej, w tym ostańcami skalnymi, jaskiniami, schroniskami skalnymi, lejami i źródłami,
- szata roślinna, w tym specyficzny rozkład przestrzenny zbiorowisk roślinnych oraz zbiorowisk muraw kserotermicznych,
- bogactwo flory i fauny z gatunkami reliktowymi i endemicznymi,
- walory krajobrazowe, w tym elementy charakterystycznego krajobrazu kulturowego z ruinami warowni jurajskich oraz krajobrazu rolniczego.

Projektowane zmiany kierunków rozwoju nie stoją w sprzeczności z ochroną wartości przyrodniczych dla jakich został wyznaczony Park Krajobrazowy Orlich Gniazd i nie naruszają zakazów ustalonych w Rozporządzeniu nr 18/06 z dnia 18 kwietnia 2006 Wojewody Śląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd oraz jego zmian.

W odpowiednich strefach i podstrefach Parku Krajobrazowego zaprojektowano nowe kierunki rozwoju poszczególnych obszarów, zgodne z dopuszczonymi rozwiązaniami planistycznymi przewidzianymi w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (dokładna analiza zał. nr 1 do niniejszego dokumentu).

Projekt studium nie stoi w sprzeczności z ustaleniami w obowiązującym planie ochrony – Uchwała nr IV/48/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2021 poz. 098 z późn. zm.) zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć jego integralność i powiązania z innymi obszarami.

Projektowana zmiana kierunków nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie dla 4 obszarów, częściowo przewidziana jest w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH240009. Tereny te zmieniają kierunek rozwoju na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – analiza w punkcie 6.1.

Analiza projektowanej zmiany kierunków rozwoju na tle wyznaczonych korytarzy wykazuje, iż funkcjonalność korytarzy nie zostanie przerwana.

Tereny usług sportu i rekreacji, tereny usług turystyki, tereny rekreacji indywidualnej w głównej mierze będą stanowiły tereny zieleni.

Tereny zabudowy mieszkaniowej, będą posiadały przestrzeń biologicznie czynną, zmieni się rodzaj roślinności.

Tereny produkcyjno - usługowe oraz tereny usługowe zaprojektowane są wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Tereny te znajdują się poza obszarami korytarzy ekologicznych za wyjątkiem dwóch terenów o łącznej powierzchni jednego hektara.

Projekt zmiany studium spowoduje, iż wyznaczone korytarze zostaną nieznacznie zawężone, niekorzystny wpływ tych obszarów na środowisko będzie polegał na zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej. W nieznaczny sposób mogą się obniżyć walory przyrodnicze i krajobrazowe. Nie powinno jednak dojść do zachwiania równowagi ekologicznej w obrębie nowo projektowanych obszarów dla których kierunek rozwoju wiąże się z zainwestowaniem terenu. Nie powinno dojść do zniszczenia zasobów genetycznych oraz lokalnych i ponadlokalnych szlaków migracji zwierząt. Dla nowoprojektowanych kierunków rozwoju nie przewiduje się nowych układów komunikacyjnych, które mogłyby utrudnić swobodne przemieszczanie gatunków i ograniczyć drożność wyznaczonych korytarzy ekologicznych i wymianę informacji genetycznej.

W zakresie ochrony pomnika przyrody Zespół Źródeł Centurii projekt studium przywołuje zasady obowiązujące w Planie ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd dla przedmiotowego obszaru położonego w strefie IA.

Nieliczne zmiany kierunków rozwoju nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie wkraczają w otwartą przestrzeń przyrodniczą, jednak zaplanowane przeznaczenie nie wpłynie w istotny sposób na walory środowiskowe. Zmiana przeznaczenia terenów otwartych gruntów rolnych na cele nierolnicze i nie leśne odbywać się będzie za zgodą odpowiednich organów, na etapie procedury uchwalenia lub zmiany mpzp.

Dla ograniczenia i minimalizacji potencjalnych niekorzystnych skutków realizacji zmiany kierunków rozwoju projekt zmiany Studium posiada szereg ustaleń dotyczących zasad ochrony środowiska.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Zakres i natężenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec dla obszarów objętych zmianą jest rezultatem nałożenia się specyficznych oddziaływań projektowanych funkcji lub sposobów użytkowania terenów na cechy środowiska w szczególności dotyczące jego wrażliwości i podatności na degradację.

Realizacja projektu zmiany Studium spowoduje przede wszystkim zabudowę terenów otwartych, biologicznie czynnych oraz wprowadzenie źródeł uciążliwości takich jak:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,
- powstawania ścieków sanitarnych,
- obniżenia infiltracji i retencyjności terenu z jednoczesnym powstawaniem wód opadowych,
- powstawania odpadów komunalnych i odpadów z działalności gospodarczej;
- wprowadzenie źródeł niskiej emisji z instalacji grzewczych budynków mieszkalnych i usługowych oraz z projektowanej komunikacji.

Poniżej przedstawiono natężenie i zasięg potencjalnych skutków środowiskowych dla poszczególnych komponentów.

6.1. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000

W granicach administracyjnych gminy Ogrodzieniec występują obszary podlegające ochronie prawnej Obszary Natura 2000 (kod PLH240009) Ostoja

Środkowojurajska. Obszary znajdujące się w obszarze podlegającym ochronie to obszary oznaczone w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania numerami: 183, 184, 193, 194, 198.

Dla Ostoji Środkowojurajskiej opracowano projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 .

Poniżej zestawienie przedmiotów ochrony Natura 2000 Ostoji Środkowojurajskiej:

2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi

4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*

8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*)

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

6216 Haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*

2109 Warzucha polska *Cochlearia polonica*

- 4030 Szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*
6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*
1303 Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*
1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*
1324 Nocek duży *Myotis myotis*

Jak wynika z danych zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ogrodzieniec oraz z przeprowadzonej wizji terenowej wykonanej w ramach niniejszej prognozy, na obszarze planistycznym, a także w bezpośrednim jego otoczeniu, nie występują typy siedlisk przyrodniczych mających istotne znaczenie dla tego obszaru chronionego. Nie występują tu gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG. Ponadto w obszarze planistycznym nie występują inne miejsca cenne przyrodniczo, w tym chronionych roślin oraz pozostałych chronionych gatunków, zwierząt a także ich siedlisk, m.in. miejsc koncentracji (herpetofauny, ornitofauny, entomofauny, tj. miejsca rozrodu, żerowiska, godowiska). Cenne siedliska i stanowiska zwierząt (właściwe dla tego obszaru chronionego) odległe są od granic obszaru planistycznego.

Poniżej zestawienie najważniejszych oddziaływań i działalności mających duży wpływ na Obszary Natura 2000 (kod PLH240009) wg danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	J02.01		o
L	H06.01		o
L	H		o
M	H		i
H	A04.03		o
H	E03		i
L	K02		i
M	J02.03		o
H	G02		i
L	G02.08		i
M	A01		o
M	G05.04		o
H	J01		i
M	B		i
M	E01.03		i
M	J02.11		i
H	G05.04		i
H	B02.04		i
L	A01		i
L	A07		i
H	J02.03		i
M	X		b
L	C01.01		i
H	A04.03		i
H	K01.01		i
M	G05.01		o
L	C01.01.01		i
L	A08		i

Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A04		i
M	A01		o
M	B		i
M	X		b
M	B		o
L	A03		i
L	A08		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

źródło: <https://www.gdos.gov.pl/>

Według zestawienia, zagrożenia o wysokim poziomie (H) to:

A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypas

E03 odpady, ścieki

G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna

J01 pożary i gaszenie pożarów

G0504 - wandalizm

B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew

J02.03Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

A04.03zarzucenie pasterstwa, brak wypasu

K01.01 erozja

Średni poziom zagrożenia M:

H zanieczyszczenia

J02.03Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

A01 uprawa

G05.04 wandalizm

B Leśnictwo

E01.03zabudowa rozproszona

J02.11Zmiany zailenia, składowanie śmieci,

odkładanie wybagrowanego materiału

X Brak zagrożeń i nacisków

G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie

Niski poziom zagrożenia – L

J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i
osuszanie - ogólnie

H06.01 Uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie
hałasem

H zanieczyszczenia

K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja

G02.08 kempingi i karawaningi

A01 uprawa

A07 stosowanie biocydów, hormonów i
substancji chemicznych

C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru

C01.01.01 kamieniołomy piasku i żwiru

A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/

Z przeprowadzonej powyżej analizy wynika, że realizacja ustaleń studium polegająca na zmianie kierunku rozwoju terenów na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (obszar oznaczony numerem 184), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej (numery 193, 194, 198), nie powinna przyczynić się do wzmocnienia wyżej wymienionych zagrożeń i presji, a tym samym nie będzie stanowiła w tym względzie żadnego zagrożenia dla przedmiotowego Obszaru Natury 2000.

Analiza zidentyfikowanych istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 Ostojaśrodkowojurajska (załącznik nr 3 Projektu Zarządzenia RDOŚ w Katowicach RDOŚ w Krakowie) wykazała, że planowane kierunki rozwoju obszarów, nie powinny spowodować intensyfikacji określonych w tym zarządzeniu zidentyfikowanych w załączniku istniejących zagrożeń. Nie spowodują także zagrożeń określonych w tym załączniku, jako potencjalne.

Na przedmiotowych obszarach studium, dla których projektuje się zmianę kierunku, nie występują określone w załączniku nr 3 przedmioty ochrony. Jak wynika z treści opisu istniejących i potencjalnych zagrożeń dla ustanowionych przedmiotów ochrony, planowane kierunki rozwoju terenu, pozostaną bez związku z opisanymi w tym załączniku zjawiskami.

Cele działań ochronnych określone dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 w ramach planu zadań ochronnych (załącznik nr 4), nie powinny być w żaden sposób zagrożone poprzez zmianę kierunków rozwoju Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to wszystkich wymienionych w planie zadań ochronnych przedmiotów ochrony.

Ponadto, jak wynika to z analizy załącznika nr 5 do planu zadań ochronnych, realizacja zmiany kierunku rozwoju terenu nie wpłynie w żaden sposób na skuteczność działań ochronnych podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, w określonych przez plan zadań ochronnych obszarach ich wdrażania. Obszary wdrażania nie występują w granicach i w najbliższym otoczeniu obszaru planistycznego.

W projekcie zarządzenia Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska w Katowicach i w Krakowie nie zawarto wskazań do zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Z przeprowadzonej powyżej analizy ewentualnego wpływu obszarów dla których projektuje się zmianę kierunków rozwoju przestrzennego na cele i przedmioty ochrony oraz integralność funkcjonalno – przestrzenną obszaru Natura 2000 „Ostoja Środkowojurajska” wynika, że przy realizacji przedstawionych ustaleń analizowanego projektu studium, a w szczególności zapisów dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza oraz gospodarki odpadami, obszary objęte zmianą nie będą w żaden sposób oddziaływały w sposób istotny na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego funkcjonalno – przestrzenną integralność.

6.2. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

6.2.1. WPLYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ

Na terenie obejmującym projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego znaczącym źródłem antropopresji będzie realizacja zabudowy obiektów budowlanych. Przekształcenia powierzchni wynikać będą z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanych obiektów, zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej, utwardzenie nawierzchni terenów obsługi komunikacyjnej, parkingów oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Uciążliwość dla środowiska będzie wynikiem konieczności naruszenia naturalnej struktury gleb, w wyniku której nastąpi jej przekształcenie obejmujące:

- trwałe wykluczenie gleb z obecnego użytkowania w związku z planowanym
- zainwestowaniem części terenu,
- zniekształcenie struktury gleby w skutek jej zagęszczenia i ugniatania,
- możliwość przesuszenia lub zawodnienia gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych,

W fazie zagospodarowywania terenów dla nowego przeznaczenia największe znaczenie ma ochrona zebranej warstwy gleby, która powinna zostać zeskładowana oraz wykorzystana gospodarczo na przedmiotowym terenie. Skała macierzysta z wykopów pod fundamenty może posłużyć do niwelacji terenu lub prac inżynierskich.

W przypadku braku możliwości pełnego wykorzystania skały Inwestor również powinien uzgodnić z Urzędem Gminy jej wykorzystanie. Materiał ten bez ograniczeń może służyć do rekultywacji technicznej.

Studium w zakresie ochrony powierzchni ziemi ustala :

- *ochrona przed zainwestowaniem gleb zaliczonych do najwyższych klas bonitacyjnych (na terenie gminy występują gleby III klasy bonitacyjnej);*
- *przeciwdziałanie erozji wietrznej m.in. poprzez zachowanie w stanie naturalnym miedz i zadrzewień śródpolnych oraz dążenie do zakładania i pielęgnowania nowych;*
- *prowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych;*

- *zapewnianie sprawnego działania systemu melioracyjnego, odwadniającego i nawadniającego glebę;*
- *dążenie do ograniczenia wykorzystania nawozów sztucznych w rolnictwie na rzecz nawozów naturalnych i organicznych;*
- *ekologizacja rolnictwa;*
- *ochrona siedlisk naturalnych i krajobrazu poprzez m.in. zachowanie w stanie naturalnym miedz, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, bagien i innych użytków ekologicznych oraz zaniechanie wypalania;*
- *zakaz zabudowy na obszarze predysponowanym do występowania ruchów masowych ziemi w północnym obszarze sołectwa Mokrus.*

6.2.2. WPLYW NA KLIMAT

Realizacja projektu zmiany Studium nie będzie miała wpływu na lokalne warunki klimatyczne. Niewielki wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w obszarach dla których zmienia się przeznaczenie terenu pod zainwestowanie. Dla ograniczenia niekorzystnych skutków i poprawy przede wszystkim możliwości przewietrzania terenu konieczne jest zagospodarowanie terenów zainwestowanych w sposób kontrastowy termicznie. Należy przy planowanej zabudowie wprowadzić zieleni towarzyszącą, stanowiącą ruszt melioracji klimatycznej poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtru.

6.2.3. WPLYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ

Projekt zmiany Studium będzie miał nieznaczny wpływ na warunki przyrodnicze i krajobrazowe terenu. Rozwiązania przyjęte w projekcie nie stanowią zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Nowoprojektowane zmiany kierunku rozwoju pod tereny

zabudowy stanowią kontynuację i rozbudowę istniejących terenów, co pozwala na zachowanie odpowiednich struktur przestrzennych.

Dla ochrony walorów krajobrazowych należy zadbać o dostosowanie brył nowoprojektowanych obiektów oraz wystroju architektonicznego do tradycji lokalnych. Projektowane obiekty, dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu.

Studium posiada następujące zapisy w celu ochrony wartości krajobrazu gminy, w tym:

- *zapewnienie warunków do trwałego zachowania walorów krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego oraz zabytków, ich utrzymania oraz udostępniania;*
- *zapobieganie powstawaniu zagospodarowania mogącego niekorzystnie wpływać na stan walorów krajobrazowych i wartość zabytków;*
- *zapobieganie nadmiernemu i nieracjonalnemu zagospodarowaniu przestrzeni gminy;*
- *wprowadzanie ograniczeń formy i wysokości zabudowy przy założeniu współistnienia tkanki historycznej i współczesnej;*
- *zachowanie układów przestrzennych i elementów historycznego rozplanowania wsi;*
- *pozostawienie wolnymi od zainwestowania lub zainwestowanymi w sposób racjonalny obszarów stanowiących strefę ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych;*
- *ograniczenie do niezbędnego minimum zakresu prac ziemnych zmieniających naturalne ukształtowanie terenu;*
- *ochronę przed zainwestowaniem krajobrazu otwartego, w szczególności rejonów o wysokich walorach krajobrazowych (doliny rzeczne, okresowo podmokłe łąki, lasy);*
- *ograniczenie możliwości rozpraszania zabudowy;*
- *zachowanie przerw w zabudowie między poszczególnymi wsiami;*
- *ochronę naturalnych elementów krajobrazu (cieki, zbiorniki wodne, lasy, zielen naturalna).*

6.2.4. WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Realizacja projektu zmiany Studium wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni, z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją;
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego będzie projektowana zmiana kierunków pod tereny zabudowy. Zabudowa generuje niewielkie zanieczyszczenie wód. Należy zaprojektować rozwiązania zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem. Ścieki docelowo odprowadzane będą do gminnej kanalizacji.

Źródłem zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego mogą być również nieprawidłowe rozwiązania gospodarki odpadami. Powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. Okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem. Sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, które wyplukując zanieczyszczenia stanowią mogą poważne źródło zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego. Podobnie jak odpady, zagrożenie dla środowiska wodnego stanowią mogą nieprawidłowo magazynowane (składowane na niezabezpieczonym terenie, narażone na infiltrację wód opadowych) surowce lub materiały dla działalności usługowej.

W celu zapewnienia ochrony zasobów wodnych i ich jakości w studium przyjmuje się następujące kierunki podejmowanych działań:

- *dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie zasilenia poziomów wodonośnych w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;*

- *zachowanie i ochrona istniejącej sieci wód płynących oraz zbiorników wodnych i stawów;*
- *dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *racjonalne prowadzenie gospodarki wodno - ściekowej, w tym:*
 - *rozbudowę sieci wodociągowej oraz równoległe powiększanie jej zasięgu wraz z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych,*
 - *rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach zwartej zabudowy,*
 - *wyposażanie rozproszonej zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków;*
- *racjonalne prowadzenie prac melioracyjnych w sposób nie przyczyniający się do osuszania terenu;*
- *ochrona obszarów źródliskowych rzek i innych cieków poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych;*
- *zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcja, naturalnego otoczenia cieków;*
- *zachowanie pasa wolnego od zabudowy (nie dotyczy lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz z wykorzystaniem wód dla celów rekreacyjnych) od rzek, cieków i rowów melioracyjnych w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania oraz możliwości dostępu do nich;*
- *zwiększenie retencji wód poprzez zalesienia, zadrzewienia zlewni, tworzenie zbiorników retencyjnych, niezabudowywanie naturalnych terenów zalewowych;*
- *prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający utrzymanie wodochronnych funkcji lasów ochronnych;*
- *ograniczenie oddziaływania elementów mogących niekorzystnie wpływać na jakość wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 „Olkusz-Zawiercie” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 „Częstochowa (Wschód)”;*
- *zapewnienie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji;*
- *prowadzenie monitoringu zasobów i jakości wód.*

Na terenie gminy Ogrodzieniec funkcjonują komunalne ujęcia wód podziemnych w miejscowościach: Kiełkowice, Mokrus, Podzamcze i Ryczów, a także dwa ujęcia

w Ogrodzieńcu. Każde z tych ujęć posiada wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej, która obejmuje tereny ujęć wody oraz obszar wokół studzienek rewizyjnych i piezometrów w granicach istniejącego ogrodzenia.

W granicach stref ochronnych ujęć wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Podstawowymi ograniczeniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej ujęć wód są:

- zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;*
- nakaz zagospodarowania terenu zielenią;*
- nakaz grodzenia terenu ochrony bezpośredniej;*
- nakaz odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;*
- nakaz odprowadzania poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.*

Ponadto w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w stosunku do terenów bezpośredniej ochrony ujęć wód podziemnych należy uwzględnić zapisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566).

Dla sieci wodociągowej w Studium przyjmuje się następujące kierunki rozwoju i funkcjonowania:

- wymóg pełnego uzbrojenia w sieć wodociągową terenów już zurbanizowanych;*
- wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych w Studium do zabudowy i zainwestowania;*
- wymóg przestrzegania przy zagospodarowaniu terenów wszystkich zakazów i nakazów dotyczących stref ochronnych ujęć wód podziemnych;*
- wymóg wyprzedzającej lub równoległej rozbudowy sieci wodociągowej w stosunku do realizacji nowej zabudowy;*
- nie wyznaczanie nowych terenów budowlanych w strefie sanitarnej cmentarzy – w odległości 50 m od ich granic, przy zachowaniu możliwości przebudowy lub modernizacji już istniejących budynków oraz realizacji nowej zabudowy w terenach już pod nią przeznaczonych - zgodnie z przepisami odrębnymi;*

- *obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy.*

Dla rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej w studium przyjmuje się następujące kierunki:

- *koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarze aglomeracji Ogrodzieniec obsługiwanych przez system zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczenia;*
- *wymóg rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwartej zabudowy miejskiej;*
- *w miejscowościach, których podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej nie jest aktualnie ekonomicznie uzasadnione, należy przewidzieć rozwiązania lokalne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków;*
- *do czasu uzyskania możliwości podłączenia do sieci kanalizacji centralnej lub kanalizacji lokalnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych;*
- *obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej winny być do niej podłączone;*
- *zakaz odprowadzania nieoczyszczanych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *odprowadzanie ścieków z zakładów produkcyjnych powinno się odbywać do gminnej sieci kanalizacyjnej lub w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z przepisami odrębnymi.*

Dla rozwoju i funkcjonowaniu systemu odprowadzania ścieków deszczowych w studium przyjmuje się następujące kierunki:

- *rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacji deszczowej na terenie Aglomeracji Ogrodzieniec;*
- *rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu rowów odwadniających na terenach wiejskich gminy;*
- *budowa urządzeń podczyszczających ścieki deszczowe z dróg, w ramach działek budowlanych dopuszcza się odprowadzanie ścieków deszczowych do gruntu*

na warunkach określonych w przepisach odrębnych, a na terenach wiejskich gminy budowę niewielkich zbiorników mikroretencyjnych;

- sposób odprowadzania wód deszczowych powinien wykluczać ich stagnację, niekontrolowany spływ do odbiorników oraz na tereny przyległe.

W zakresie odpadów studium ustala:

- utrzymanie istniejących oraz tworzenie nowych (w miarę pojawiających się potrzeb) punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w liczbie zależnej od potrzeb gminy;

- dalsze zmniejszanie ilości odpadów zmieszanych;

- maksymalne zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy, na przykład poprzez zastosowanie technologii kompostowania wespół z odpadami z rozbudowywanej oczyszczalni ścieków, w celu ich późniejszego wykorzystania rolniczego;

- wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku, gdy odpadów nie można poddać odzyskowi, ich unieszkodliwienie.

Cele i zadania związane z gminną gospodarką odpadami powinny być zgodne z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.

W celu ograniczenia niebezpieczeństwa powodzi, zalania i podtopień przyjmuje się następujące kierunki działań:

- ograniczenie możliwości lokalizacji zabudowy na obszarach łąk i pastwisk w obniżeniach dolinnych, które są zagrożone lokalnymi podtopieniami;*
- utrzymanie przyrodniczej funkcji terenów łąk i pastwisk;*
- wspieranie działań sprzyjających utrzymaniu i zwiększaniu retencji zbiornikowej;*
- zachowanie drożności istniejących cieków;*
- zapewnienie możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu.*

6.2.5. WPLYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Niekorzystny wpływ ustaleń zmiany Studium na jakość powietrza atmosferycznego związany jest z powstaniem nowej zabudowy, która będzie źródłem emisji zanieczyszczeń głównie z procesów grzewczych i komunikacyjnych. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczne jest wyeliminowanie przestarzałych technologicznie urządzeń grzewczych, procedury spalania odpadów oraz instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetyczno-emisyjnej.

W przypadku terenów, na których ma powstać układ komunikacyjny (drogi, parkingi, place manewrowo–rozładunkowe), dla ograniczania niekorzystnych skutków realizacji zabudowy zasadnicze znaczenie ma funkcjonowanie powierzchni kontrastowych termicznie – przede wszystkim terenów zieleni towarzyszącej w obszarach zabudowy – poprawiających warunki przewietrzania poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra.

W celu zapewnienia ochrony powietrza w studium przyjęte są następujące kierunki podejmowanych działań:

- *dążenie do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku pozyskiwania energii cieplnej w oparciu o indywidualne paleniska m.in. poprzez:*
 - *stosowanie podłączeń do lokalnych sieci ciepłowniczych, w przypadku zaistnienia takiej możliwości,*
 - *wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych,*
 - *promowanie wykorzystywania do celów grzewczych paliw o możliwie najmniejszej uciążliwości dla czystości powietrza,*

- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło (np. energia słoneczna, biomasa);
- zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków;
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego m.in. poprzez:
 - poprawę funkcjonowania transportu zbiorowego,
 - tworzenie ułatwień dla ruchu pieszego i rowerowego (budowa chodników i ścieżek rowerowych w obszarach o zwartej zabudowie),
 - powiększanie zasięgu terenów zielonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
 - podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego m.in. poprzez: obowiązek instalowania urządzeń na emitorach w zakładach przemysłowych, tworzenie pasów zieleni otaczającej zakłady przemysłowe;
- prowadzenie monitoringu jakości powietrza;
- zwiększanie ekologicznej świadomości społeczeństwa.

Dodatkowo dla poszczególnych terenów w studium wprowadzone są wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w ramach której utrzymana zostanie odpowiednia ilość terenów zielonych np. w postaci trawników lub ogródków przydomowych, które również będą pełnić ważną rolę ekologiczną.

6.2.6. WPLYW USTALEŃ STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Tereny dla których zmienia się przeznaczenie nie wpłyną na znaczącą zmianę warunków akustycznych. Oddziaływanie akustyczne związane będzie przede wszystkim z pracą urządzeń technologicznych i instalacji wentylacyjnych czy też klimatyzacyjnych. Zasadnicze znaczenie dla ograniczenia uciążliwości akustycznej obiektów ma sposób zaprojektowania ze względu na umieszczenie urządzeń wentylacyjnych (wyrzutni, czerpni) oraz izolacyjność elementów budowlanych (okna, drzwi, bramy, ściany, dachy),

która powinna być dostosowana do poziomu dźwięku, jaki występuje wewnątrz pomieszczeń.

W celu zapewnienia ochrony przed hałasem w studium przyjęto następujące kierunki podejmowanych działań:

- *w zakresie zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych:*
 - *działania realizacyjne polegające na: przebudowie i modernizacji dróg, rozwoju komunikacji publicznej, rozwoju ekologicznych form transportu (budowa ścieżek rowerowych),*
 - *budowa obwodnicy miasta Ogrodzieniec w celu zmniejszenia uciążliwości związanych z ruchem tranzytowym przez centrum gminy,*
 - *działania techniczne polegające na: stosowaniu cichych nawierzchni jezdni, wymianie okien na dźwiękoszczelne,*
 - *działania organizacyjne polegające na: ograniczeniu możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do dróg wojewódzkich, powiększaniu terenów zielonych wzdłuż dróg;*
- *w zakresie zmniejszenia uciążliwości pozostałych elementów:*
 - *ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności,*
 - *ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu.*
- *Uściślenie rozwiązań i parametrów elementów układu sieci transportowych, w tym także szczegółowe warunki realizacji w zakresie ochrony środowiska, powinny być ustalone w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.*
- *Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyznaczających tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, należy każdorazowo wskazać, które z nich należą do poszczególnych rodzajów terenów zróżnicowanych ze względu na poziom hałasu. Jeżeli wyznaczony w planie teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów chronionych akustycznie uznaje się,*

że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu.

6.2.7. WPLYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Podstawę prawną w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi stanowią przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (*Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi*) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 188).

Dla oceny wpływu na środowisko stacji bazowych najistotniejsze są parametry elektryczne urządzeń nadawczych (częstotliwość robocza, moc) oraz parametry anten. Podstawą kwalifikacji przedmiotowego przedsięwzięcia do sporządzenia raportu będzie moc planowanej instalacji. Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji.

6.2.8. WPLYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Projekt zmiany Studium będzie miał nieznaczny wpływ na warunki przyrodnicze i krajobrazowe terenu. Nowoprojektowane kierunki rozwoju związane z zabudową stanowią kontynuację i rozbudowę istniejących terenów, co pozwala na zachowanie odpowiednich struktur przestrzennych.

Szczególne uwagę należy zwrócić na rozwiązania urbanistyczne i architektoniczne projektowanej zabudowy. Nowoprowadzana zabudowa powinna być kształtowana w sposób tworzący jednorodny zespół o wysokich standardach wizualnych.

Wg studium w celu ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego polityka przestrzenna gminy Ogrodzieniec powinna przebiegać w oparciu o następujące zasady generalne:

- *utrzymanie historycznej kompozycji układu urbanistycznego miejscowości Ogrodzieniec, Podzamcze, Ryczów, Gieblo, Śrubarnia, Kielkowice, Mokrus;*
- *zachowanie zabytkowych obiektów i zespołów zabudowy, elementów składających się na lokalne dziedzictwo kulturowe oraz historycznych układów przestrzennych (Zamek Ogrodzieniecki*
- *w Podzamczu, ruiny strażnicy w Ryczowie, zespół obiektów dawnej karczmy przy placu Piłsudskiego 17 w Ogrodzieńcu); dążenie do wyeksponowania obszarów i obiektów o istotnych wartościach zabytkowych i kulturowych; zahamowanie procesów degradacji zabytków oraz zapobieganie negatywnym zmianom*
- *fizjonomicznym w obszarach posiadających wartości kulturowe (Wzgórze Zamkowe w Podzamczu, Ruiny strażnicy w Ryczowie, ruiny prochowni carskiej w Ogrodzieńcu); prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych w obiektach i obszarach objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zgodnie z obowiązującymi przepisami tejże ustawy;*
- *racjonalne i zgodne z wymogami konserwatorskimi użytkowanie oraz udostępnianie zespołów zabytkowych i zabytków, w tym na cele kulturalne i turystyczne (Zamek Ogrodzieniecki oraz Góra Birów w Podzamczu, kościoły w Ogrodzieńcu i Gieble, sanktuarium Matki Bożej Skalkowej w Podzamczu, bunkry wojskowe na wzgórzu Suchy Poleć);*
- *poddawanie obszarów i obiektów zabytkowych oraz cennych pod względem kulturowym działaniom w celu trwałego ich zachowania i funkcjonowania w krajobrazie poszczególnych miejscowości:*
 - *konserwacyjnym (utrzymanie zabytku w określonej i możliwie niezmienionej postaci),*
 - *rekonstrukcyjnym (odtworzenie jednej z faz rozwoju kompozycji obiektu, którego relikty nie zachowały się, bądź ilość ich jest niewielka),*
 - *rewaloryzacyjnym (całokształt działań mających na celu przywrócenie i utrwalenie historycznie ukształtowanych walorów obiektu, z nadaniem mu współczesnych treści przy zachowaniu istniejących elementów historycznego zagospodarowania),*

- adaptacyjnym (przystosowanie obiektu zabytkowego do współczesnych, społecznie użytkowych celów, z dopuszczeniem zmiany jego funkcji),
 - rewitalizacyjnym (kompleksowy proces odnowy obszaru zurbanizowanego, którego przestrzeń, funkcje i substancja uległy procesowi strukturalnej degradacji, wywołującej stan kryzysowy, uniemożliwiający lub znacznie utrudniający prawidłowy rozwój ekonomiczny i społeczny tego obszaru, jak i zrównowagony rozwój całego miasta);
- ochrona ważniejszych zespołów o znaczących wartościach związana z obiektami sakralnymi, zabytkowym cmentarzem oraz obiektem zespołu dworskiego w Gieble; utrzymanie historycznych dominant przestrzennych i ich ekspozycji (Zamek Ogrodzieniecki w Podzamczu, Kościół pw. św. Jakuba w Gieble);
- zachowanie obszarów stanowiących otoczenie zabytków wolnymi od zabudowy i zainwestowania w celu zabezpieczenia widoku na zabytek, ustalenie szczegółowych zasad zagospodarowania przestrzeni wokół ruin Zamku w Podzamczu;
 - wpisanie do rejestru zabytków następujących obiektów: ruin strażnicy na wzgórzu Grodzisko w Ryczowie, schronów bojowych i systemu fortyfikacji w Podzamczu, kapliczki przy ulicy Olkuskiej w Ogrodzieńcu, kapliczki na rogu ulic Grochowieckiej i Ogrodzienieckiej w Ryczowie;
 - objęcie ochroną stanowisk archeologicznych z terenu gminy;
 - dążenie do dostosowania układu i kolorystyki nowo powstającej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej i tradycyjnej architektury poszczególnych miejscowości, głównie dla miasta Ogrodzieńca;
 - ustalenie zasad estetyki przestrzennej, szczególnie na terenie miasta Ogrodzieniec i sołectwa Podzamcze;
 - zachowanie cmentarzy i historycznych mogił w miejscowościach Giebło, Kielkowice, Ogrodzieniec, Ryczów;
 - zachowanie relikwów tradycyjnej drewnianej zabudowy występującej w poszczególnych miejscowościach, jej ochrona i konserwacja (miejscowości Gulzów, Kielkowice, Ogrodzieniec, Ryczów, Ryczów Kolonia, Żelazko);
 - zachowanie obiektów sakralnych oraz elementów małej architektury, podjęcie działań ochronnych oraz prac renowacyjnych, tj. kapliczek i figur przydrożnych rozlokowanych

na terenie całej gminy. Postuluje się objęcie ochroną szczególną kapliczek i krzyży przydrożnych;

- promowanie lokalnych walorów dziedzictwa kulturowego oraz bogatej historii gminy i miasta Ogrodzieniec;*
- ustalenie szczegółowych zasad sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów uwzględniających wymogi ochrony archeologicznej (dotyczy to przede wszystkim Góry Birów oraz strażnicy w Ryczowie) w celu ich trwałego zachowania;*
- poszerzenie stref B1 oraz K1 o Górę Birów lub wyznaczenie szczególnych podstref dla tego miejsca;*
- ustalenie szczegółowych zasad ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; rewitalizacja obiektów przemysłowych, zwracając szczególną uwagę na obszary po dawnej cementowni „Wiek”;*
- zatwierdzenie i uprawomocnienie programu opieki nad zabytkami;*
- zintegrowanie systemu ochrony zabytków w dokumentach programowych na szczeblu gminnym i lokalnym;*
- podjęcia opracowań planistycznych i projektowych dotyczących podnoszenia wartości kulturowych zdegradowanych obszarów i dysharmonijnych obiektów;*
- ochrona krajobrazu kulturowego przed nadmiernym rozpraszaniem zabudowy, niszczeniem cennych widoków oraz penetracją terenu;*
- ograniczenie formy architektonicznej budynków oraz wysokości zabudowy;*
- niezabudowywanie terenów stanowiących strefę ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych;*
- ochrona ciągów, punktów i przedpoli widokowych (wskazanych na planszy Kierunki ochrony krajobrazu kulturowego).*

6.2.9. RYZYKO POWSTAWANIA POWAŻNYCH AWARII

Na obszarze opracowania nie występuje ryzyko wystąpienia poważnych awarii. Zagrożenia mogą być związane ze zdarzeniami losowymi, będącymi nie do przewidzenia na etapie sporządzania zmiany studium. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

6.2.10. WPLYW NA ZDROWIE LUDZI

Realizacja nowej zabudowy nie powinna wiązać się z negatywnym oddziaływaniem na zdrowie ludzi. Uciążliwości związane z etapem prac (emisja hałasu, transport materiałów) nie powinny być uciążliwe dla ludzi. Prace budowlane będą prowadzone w porze dziennej, a emitowany hałas będzie krótkotrwały i całkowicie ustanie po zakończeniu prac budowlanych.

Hałas emitowany przy nowej zabudowie nie będzie znacząco odbiegać od wielkości hałasu emitowanego przez prace gospodarcze prowadzone w ramach istniejącej zabudowy.

W projekcie Studium, w celu ochrony przyszłych i obecnych mieszkańców wraz z rozwojem zabudowy nakazane jest zachowanie powierzchni biologicznie czynnej. Mogą ją stanowić trawniki lub też zadrzewienia oraz zakrzewienia. W przypadku tych ostatnich zaleca się, aby nasadzenia były prowadzone wzdłuż granicy działki sąsiadującej bezpośrednio z terenami mieszkaniowymi dzięki czemu będą one nie tylko łagodziły dysharmonie w krajobrazie, ale przede wszystkim będą stanowić bufor ochronny przed emitowanym hałasem.

W przypadku dostosowania się do ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium oraz przy zachowaniu odpowiedniej ilości terenów zielonych nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania planowanych obiektów na zdrowie ludzi. W celu zapewnienia odpowiednich warunków przebywania i przemieszczania się ludzi w ustaleniach miejscowych planów dla terenów w granicach gminy Ogrodzieniec należy wprowadzić zapisy dotyczące:

- potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych,
- koordynacji bezkolizyjnego współistnienia ruchu pieszego i rowerowego,
- stosowanie w przestrzeni publicznej jednolitych elementów wyposażenia miejskiego tworzących harmonijną całość,
- stosowanie wysokiej jakości materiałów do budowy: nawierzchni (chodników, placów itp.) urządzeń wyposażenia (latarnie, kosze, ławki itp.), budowli i urządzeń technicznych (szafki energetyczne i telekomunikacyjne, stacje transformatorowe itp.).

6.2.11. REALIZACJA INWESTYCYJNI ZWIĄZANEJ Z LOKALIZACJĄ OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

W projekcie zmiany studium wyznacza się tereny na których mogą być lokalizowane obiekty i urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii za wyjątkiem urządzeń wykorzystujących energię wiatru. Tereny te zostały w szczegółowej analizie oznaczone nr 28, 59, 204, 206, 207, 208.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby występują na etapie realizacji inwestycji tj. montażu instalacji i przygotowania pod nie terenu. Może dojść do trwałego zajęcia terenu i zniszczenia istniejącej pokrywy glebowej.

W trakcie realizacji będą także powstawać odpady budowlane oraz infrastruktury towarzyszącej danej inwestycji.

Na etapach eksploatacji zwykle nie występują znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi czy gleby, za wyjątkiem powstawania odpadów związanych z funkcjonowaniem i konserwacją urządzeń technicznych.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe może wynikać z zanieczyszczenia substancjami powodującymi zmiany składu fizycznego i chemizmu wód, na skutek np. zrzutu wód z procesów technologicznych czy też spływu z terenów zanieczyszczonych. Może to powodować eutrofizację wód oraz wpływać na bioróżnorodność danych zbiorników. Wody podziemne narażone są na oddziaływanie poprzez zmianę poziomu wód gruntowych poprzez zwiększenie zasilania powierzchniowego czy też poboru wód. Do zanieczyszczeń może dojść także na skutek infiltracji wód spływających z powierzchni utwardzonych zanieczyszczonych substancji niebezpiecznymi dla środowiska bądź też odsłonięcia warstw wodonośnych w przypadku płytkiego zalegania wód gruntowych. W przypadku instalacji fotowoltaicznych ryzyko wystąpienia zanieczyszczeń jest minimalne.

Miejscowy wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza wywołają silniki spalinowe maszyn wykorzystanych do prac budowlanych. Etap eksploatacji odnawialnych źródeł energii nie wiąże się z emisją zanieczyszczeń do powietrza, może natomiast przynieść pozytywne efekty w przyszłości. Zwiększenie udziału energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii może przyczynić się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię wytworzoną w elektrowniach konwencjonalnych dzięki czemu emisja

zanieczyszczeń do powietrza może ulec redukcji. Planowana realizacja instalacji służących do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii może wpływać na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w bardzo nieznacznym stopniu.

Oddziaływanie na klimat akustyczny będzie wiązało się z pracą danych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii. Instalacje powinny być zaprojektowane w sposób zapewniający dotrzymanie standardów w zakresie emisji hałasu.

Rozwój inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii może wpływać na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza florę i faunę. Oddziaływania mogą spowodować zburzenia bioróżnorodności na danym terenie czy też przerwania istniejących układów przyrodniczych. Potencjalny wpływ na faunę dotyczy m.in. zajęcia danych siedlisk, miejsc bytowania zwierząt, opuszczania miejsc lęgowania, żerowisk czy też przecięcia szlaków migracyjnych. Oddziaływanie na florę dotyczy potencjalnych zmian na skutek usuwania roślinności z danego obszaru czy też zmianę typowych warunków siedliskowych (np. poprzez zmianę poziomu wód gruntowych).

W przypadku solarów fotowoltaicznych można spodziewać się pewnych zmian w krajobrazie. Panele fotowoltaiczne usytuowane są na niskich konstrukcjach nad powierzchnią ziemi więc nie są widoczne ze znacznych odległości. W zależności od typu zastosowanych powłok na panelach, mogą one powodować efekty świetlne. Zaleca się stosowanie powłok antyrefleksyjnych, które ograniczają odbicie światła słonecznego oraz jednocześnie zwiększają możliwości energetyczne paneli.

Określenie możliwego oddziaływania na warunki życia i zdrowie ludzi dotyczy identyfikacji szkodliwych czynników środowiskowych związanych z realizacją planowanych przedsięwzięć, które mogą stanowić potencjalne zagrożenia. W wielu przypadkach dotyczy to czynników mogących powodować uciążliwości związane z funkcjonowaniem danych instalacji czy też relacji przestrzennych wpływających na komfort fizyczny i psychiczny ludzi zamieszkujących dany obszar.

Dla ograniczenia potencjalnego szkodliwego oddziaływania instalacji wykorzystujących energię odnawialną na tereny mieszkaniowe lub inne tereny wymagające ochrony, zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna

powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, podobnie jak przy sytuowaniu każdej innej działalności o charakterze produkcyjnym.

6.2.12. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na położenie geograficzne gminy Ogrodzieniec w związku z realizacją ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec, nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

6.3. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE

Prognoza wymaga zidentyfikowania, na ile pozwala na to elastyczność zapisu zmiany Studium, charakteru przewidywanego oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń zmiany Studium. Realizacja jego ustaleń przyniesie ze sobą określony kierunek zagospodarowania i związane z nim przekształcenia.

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji terenów objętych opracowaniem w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy terenów, w których na skutek realizacji zmiany Studium nastąpią oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również tereny, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a realizacja zmiany Studium nie będzie prowadzić do zmiany tego stanu. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń zmiany Studium na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),

- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewaloryzacji).

Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń zmiany Studium na środowisko zostały zebrane w tabeli 2.

Numery terenów	Symbole terenów	Prognozowane wpływy na elementy środowiska*												wnioski
		powietrze	Rzeźba terenu i krajobraz	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	gleby	klimat	Warunki życia ludzi	zwierzęta	rośliny	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	MWU	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	<i>Projektowane zmiany kierunków przeznaczenia terenu mają niewielki wpływ na poszczególne elementy środowiska</i>
2	MNU	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
3	MNR	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
4	ML	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
5	U	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
6	US	o	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
7	UT	-	o	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
8	PU	-	-	o	o	-	o	+	o	o	-	-	o	
9	IF	o	o	o	o	o	o	+	o	o	-	-	o	
10	RU	o	o	o	o	o	o	+	o	o	-	o	o	
11	PG	o	-	o	-	-	o	+	-	-	-	-	o	
12	ZC	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
13	ZP	+	+	+	o	+	o	+	+	+	+	+	o	
14	IT	o	o	o	o	o	o	+	o	o	o	o	o	
15	O	+	+	+	o	+	o	+	+	+	+	+	o	
16	KS	-	o	-	o	-	o	+	o	o	o	o	o	
17	KK	-	o	-	o	-	o	+	o	o	o	o	o	
18	R	o	o	o	o	+	o	+	+	o	o	o	o	
19	Z	+	+	+	o	o	o	+	+	+	+	+	o	
20	ZL	o	-	o	o	o	o	+	o	o	o	o	o	
21	WS	+	+	+	o	+	o	+	+	+	+	+	o	
22	komunikacja	-	-	-	o	-	o	+	-	-	-	-	o	

Tabela 2. Zestawienie - poglądowa prognoza skutków wpływu realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec na środowisko przyrodnicze.

- + prognozowane oddziaływania pozytywne,
- prognozowane oddziaływania negatywne,
- o brak zmiany obecnego oddziaływania,
- ? oddziaływania niepewne.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Przy sporządzaniu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec miały zastosowanie m.in. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a mianowicie:

- utrzymanie norm odnośnie jakości wód powierzchniowych i podziemnych określonych w przepisach szczegółowych,
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych,
- utrzymanie norm odnośnie jakości powietrza określonych w przepisach szczegółowych.

Powyższe cele zostały uwzględnione przy opracowaniu niniejszego dokumentu.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Nowe zagospodarowanie obszaru opracowania będzie wiązało się oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze, którego nie da się całkowicie wykluczyć. Natomiast można go w pewien sposób ograniczyć oraz zminimalizować. Zapisy cytowane w rozdziale 6 mają ograniczyć negatywne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.

Poza ustaleniami ujętymi w przedmiotowym projekcie zmiany studium, w celu ochrony środowiska oraz niwelowania negatywnych skutków nowego zagospodarowania proponuje się również następujące rozwiązania:

- stosować ażurowe ogrodzenia umożliwiające swobodną wędrówkę zwierząt,
- zachowanie odpowiedniej ilości terenów zielonych - poprawa warunków aerosanitarnych,
- na terenach przewidzianych pod obiekty usługowe i przemysłowe w ramach powierzchni biologicznie czynnej stosować od strony najbliższej zabudowy mieszkaniowej nasadzenia drzew i krzewów prowadzone wzdłuż granicy z obszarami chronionymi akustycznie,
- do pokrycia terenu placów oraz parkingów zamiast nieprzepuszczalnych powierzchni asfaltowych stosować np. ekorastry,
- w celu minimalizacji emisji hałasu z dróg zaleca się nasadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ich przebiegu, zastosowanie tzw. „cichej nawierzchni”, wprowadzenie ograniczenia prędkości
- podczas odśnieżania dróg oraz placów stosować piasek bądź żwir drobno ziarnisty zamiast soli - ochrona wód powierzchniowych oraz podziemnych,
- dbałość o drożność systemów odprowadzających zanieczyszczone wody opadowe spływające z utwardzonych, szczelnych nawierzchni.

Ponadto w celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji Studium należy koniecznie dotrzymać wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji analizowanego dokumentu, jednak jest to sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami inwestorów.

W przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

10. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec w okresie kadencji uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Na podstawie inwentaryzacji terenowej proponuje się dokonywać analizy oraz oceny spełnienia wymogów postawionych w zapisach kierunków projektu zmiany Studium dotyczących wskaźnika intensywności zabudowy, wysokości zabudowy itp.

Dodatkowa analiza skutków realizacji projektu zmiany Studium może zostać przeprowadzona przez WIOŚ w ramach badań nad raportem o stanie środowiska. Jednakże warunkiem jej przeprowadzania jest ujęcie obszaru opracowania w analizach.

11. STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec.

Zmiana Studium wynika z potrzeby poszerzenia obszarów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy rekreacji indywidualnej oraz wyprowadzenia nowych trendów pod usługi i przemysł.

Zmiana ma na celu dostosowanie struktury przestrzennej gminy pod kątem funkcjonalności do obecnych uwarunkowań oraz racjonalnego jej przekształcenia, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju oraz podniesienia atrakcyjności gminy dla lokalizacji nowych inwestycji.

Zmiany kierunków studium są zgodnie z wymogami ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

W związku z korzystnymi warunkami i predyspozycjami terenów do zainwestowania, w obszarach objętych niniejszą zmianą uzasadniony jest dalszy rozwój funkcji mieszkaniowych, produkcyjnych i usługowych.

Na obszarze gminy Ogrodzieniec występują formy ochrony przyrody, ustanawiane zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1098):

- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszary Natura 2000: Ostoja Środkowojurajska oraz Buczyny w Szypowicach i Las Niwski,
- Pomnik Przyrody: Zespół źródeł rzeki Centurii,
- Obszar chronionego krajobrazu: Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki.

Zakres i natężenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektu zmiany Studium jest rezultatem nałożenia się specyficznych oddziaływań projektowanych kierunków przeznaczenia lub sposobu użytkowania terenu na cechy środowiska w szczególności dotyczące jego wrażliwości i podatności na degradację.

Realizacja projektu zmiany Studium spowoduje przede wszystkim zmianę kierunków rozwoju związanych z zabudowa terenów otwartych, biologicznie czynnych oraz wprowadzeniem źródeł uciążliwości. Nowoprojektowane kierunki rozwoju zabudowy będą źródłem:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,
- powstawania ścieków sanitarnych,
- obniżenia infiltracji i retencyjności terenu z jednoczesnym powstawaniem wód opadowych,
- powstawania odpadów komunalnych i odpadów z działalności gospodarczej;

Realizacja projektu zmiany Studium spowoduje powstanie nowe oddziaływania na środowisko.

Dla ograniczenia i minimalizacji potencjalnych niekorzystnych skutków realizacji nowoprojektowanych kierunków rozwoju, projekt zmiany Studium posiada szereg ustaleń dotyczących zasady ochrony środowiska.

Omawiany projekt jest zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Ogrodzieniec.

Projektowane kierunki rozwoju poszczególnych obszarów są zgodne z dopuszczonymi rozwiązaniami planistycznymi przewidzianymi w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd w odpowiednich strefach i podstrefach Parku oraz nie stoją w sprzeczności z ochroną wartości przyrodniczych dla jakich został wyznaczony Park Krajobrazowy Orlich Gniazd.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Realizowana zmiana studium nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, nie wpłynie negatywnie na gatunki dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Oddziaływanie zmiany studium nie będzie miało wpływu na integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Planowane zmiany są spójne są z planami zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000.

Zainwestowanie nie będzie powodowało transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

12. LITERATURA

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 293 z późn. zm).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o prawo ochrony śr na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 1219).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 55 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 310).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2017, poz. 1161),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 2410),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.1333 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 1065),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 poz. 1032),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 119),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2020, poz. 258),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. 2002, Nr 176, poz. 1455),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. 2019 r., poz. 1747),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. z U. 2019 r., poz. 2149),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. 2011 r., poz. 1549),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016r., poz. 1359),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014, poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty,

- a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 r. (Dz. U. z 2014, poz. 1713),
- Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., 2006, Hydrologia ogólna. Wydawnictwo Naukowe, PWN Warszawa;
 - Bednarek R. Prusinkiewicz Z., 1990, Geografia gleb, PWN Warszawa;
 - Dobrzański B., Zawadzki S. (red.), 1981. Gleboznawstwo. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa;
 - Inwentaryzacja terenowa, lipiec 2017 rok;
 - Klimaszewski M., 2005. Geomorfologia. PWN Warszawa;
 - Kondracki J., 1978. Geografia fizyczna Polski. PWN Warszawa;
 - Kondracki J., 2009. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa;
 - Malinowski L., (red.), 1991. Budowa geologiczna Polski. Hydrogeologia, t. VII, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa,
 - Mapy geologiczne w skali 1:50000, Państwowy Instytut Geologiczny,
 - Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny,
 - Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa;
 - Ostaszewska K., Rychlig A., (red), 2005. Geografia fizyczna Polski. Wydawnictwo Naukowe PAN, Warszawa;
 - Paczyński B., 1995 - Atlas Hydrogeologiczny Polski Skala 1:500 000 PIG Warszawa.
 - Pazdro Z., 1983; Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geolog. Warszawa;
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, (Dz. U. 2016, poz. 1967);
 - Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin. Wydawnictwo Delta W-Z, Warszawa,
 - Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice, 2018
 - Woś A., 1996. Zarys klimatu Polski. Wyd. Naukowe UAM Poznań.
 - „Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia” Skala 1: 100 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997;
 - Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa śląskiego w roku
 - Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec uchwalony dnia 27 marca 2018 r. uchwałą nr LI/390/2018;
 - Prognoza oddziaływania na środowisko gminy Ogrodzieniec do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2018 r.;
 - Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ogrodzieniec, sierpień 2005 r.;
 - Program Ochrony Środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2016 -2019, październik 2015;
 - Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ogrodzieniec, sierpień 2015 r.;
 - Program Prac Urzędzeniowo – Rolnych dla Gminy Ogrodzieniec – obszar wiejski, grudzień 2019 r.,
 - Raport o stanie gminy Ogrodzieniec 2018 r.;